

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća
za period 01.01-31.12.2016. godine**

Broj: RV009-17

Banja Luka, 20.06.2017. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke	12
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	12
	6. Finansijski izvještaji.....	13
	6.1. Bilans uspjeha	13
	6.1.1. Prihodi.....	13
	6.1.2. Rashodi	14
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	15
	6.2. Bilans stanja.....	15
	6.2.1. Aktiva.....	15
	6.2.1.1. Stalna sredstva.....	16
	6.2.1.2. Tekuća sredstva.....	16
	6.2.1.3. Gubitak iznad visine kapitala.....	17
	6.2.2. Pasiva.....	17
	6.2.2.1. Dugoročna rezervisanja	17
	6.2.2.2. Obaveze.....	17
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	19
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	19
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	19
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu, Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine i Izvještaj o promjenama na kapitalu sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2016. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1000-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što smo naveli pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2016. godine nije u potpunosti izvršen u skladu sa članovima 2, 15. stav 4. i 20. stav 1. tačke 2. i 3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Kao što smo naveli pod tačkama 6.1.3. i 6.2.1.1. izvještaja:

U poslovnim evidencijama nije evidentiran sistemski i aplikativni softver za timove porodične medicine po Ugovoru o isporuci i instalaciji sistemskog softvera za praćenje rada timova porodične medicine u Republici Srpskoj iz 2007. godine u vrijednosti od 17.635 KM.

Zbog pogrešnog evidentiranja obaveza za kamate, koje predstavljaju obavezu objavljivanja u Notama, više su iskazani dugoročni finansijski plasmani i obaveze u iznosu od 57.162 KM.

Nije izvršena procjena naplativosti drugih kratkoročnih potraživanja u iznosu od 46.000 KM, što nije u skladu sa paragrafom 20. MRS 18 - Prihodi i nije izvršena ispravka potraživanja u skladu sa paragrafom 37. MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Shodno navedenom gubitak tekućeg perioda je potcijenjen za najmanje 46.000 KM.

Kao što smo naveli pod tačkama 6.2.2 izvještaja:

Ostali osnovni kapital u vrijednosti od 2.000 KM i gubitak do visine kapitala u istom iznosu nisu iskazani u finansijskim izvještajima, što nije u skladu sa članovima 22. stav. 9. i 27. stav 1. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navode date pod tačkom 3. izvještaja:

- Fakturisana vrijednost izvršenih usluga koje JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća pruža u okviru primarnog nivoa zdravstvene zaštite svodi se na izvedenu vrijednost (prema odredbama Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite potpisanog u 2016. godini sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i na „usaglašavanja“ koja su rezultat obračuna koje Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske dostavlja periodično odnosno godišnje JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća, a ne na osnovu izvršenih usluga koje pruža JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća. Ovakvim postupanjem mogu se dovesti u pitanje kvalitativne karakteristike finansijskog izvještaja i uporedivost podataka, jer iskazana potraživanja nisu rezultat izvršenih usluga (po osnovu obračuna stornirani su prihodi i potraživanja po osnovu „rizika prekoračenja“ ugovorenih prihoda sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u iznosu od 107.099 KM). Doznaku sredstava na ime 1/12 fakturisanih usluga Fond umanjuje za dio obaveza po dugoročnom zajmu koji otplaćuje JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća.

Vremenska neograničenost poslovanja

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća u Notama uz finansijske izvještaje objelodanio je problem nastavka poslovanja, jer nije u mogućnosti izmirivati tekuće i reprogramirane obaveze, a gubitak iznad visine kapitala na dan bilansa je iskazan u iznosu od 1.427.259 KM.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju, bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 20.06.2017. godine

Glavni revizor

Dr Duško Šnjegota, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća za 2016. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u pasusu Osnov za negativnog mišljenja aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća za 2016. godinu nisu, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za negativno mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što smo naveli pod tačkom 3. izvještaja:

Obračun plata je vršen prema zaključenim ugovorima o radu, koji nisu dostavljeni u knjigovodstvo kao validna knjigovodstvena dokumentacija, što nije u skladu sa članom 9. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Novčana sredstva naplaćena po osnovu participacije u iznosu od 49.235 KM nisu uplaćivana na transakcioni račun, što nije u skladu sa članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem. Iz sredstava blagajne su vršene nabavke roba, goriva za prevoz pacijenata i isplaćivane naknade vozačima hitne pomoći, što nije u skladu sa članom 2. stav 2. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Za zemljište, građevinske objekte i opremu, nisu uspostavljene pomoćne evidencije, što nije u skladu sa tačkom 2. Pravilnika o računovodstvu Doma zdravlja „Sveti Luka“ Bileća.

Kao što smo naveli pod tačkom 4. izvještaja:

Nije donesen Plan javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 32. Statuta i članom 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama.

Nabavke roba, usluga i strateškog materijala su vršene bez primjene procedura javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 1. Zakona o javnim nabavkama i članom 32. Statuta.

Kao što smo naveli pod tačkom 5. izvještaja:

Upravni odbor nije razmatrao Plan poslovanja niti je donio Odluku o usvajanju Plana poslovanja Doma zdravlja za 2016. godinu, što nije u skladu sa članom 17. Zakona o sistemu javnih službi i članom 32. Statuta.

Kao što smo naveli pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Neto naknade po osnovu prekovremenog rada isplaćene u iznosu od 4.080 KM nisu u skladu sa članom 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti

zdravstva Republike Srpske. Za navedene naknade nisu obračunati i plaćeni porezi i doprinosi na lična primanja koji su obavezujući pri obračunu naknada, shodno članu 3. stav 1. tačka 1. Zakona o porezu na dohodak i članu 6. stav 1. pod a) Zakona o doprinosima.

Kao što smo naveli pod tačkom 6.2.2.1. izvještaja:

Prilikom isplate neto plata nisu vršene uplate poreza i doprinosa na neto plate, što nije u skladu sa članom 11. stav 3. Zakona o doprinosima, članom 6. stav 1. Pravilnika o uslovima, načinu obavještavanja, obračunavanja i uplate doprinosa i članom 58. stav 1. tačka 1. Zakona o porezu na dohodak.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća.

Banja Luka, 20.06.2017. godine

Glavni revizor

Dr Duško Šnjegota, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza u potpunosti vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) donesu računovodstvene politike kojima će se definisati priznavanje i evidentiranje zaliha lijekova;
- 3) obračuni i isplate naknada zaposlenima vrši u skladu sa članom 3. stav 1. tačka 1. Zakona o porezu na dohodak i članom 6. stav 1. pod a) Zakona o doprinosima;
- 4) za zemljište, građevinske objekte i opremu uspostavi pomoćna evidencija;
- 5) u poslovnim evidencijama izvrši evidentiranje aplikativnog softvera;
- 6) obaveze za kamate objavljuju u Notama uz finansijske izvještaje, a dugoročni finansijski plasmani iskazuju u skladu sa članom 6. stav 1. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;
- 7) ispravka grešaka vrši shodno MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- 1) odredi odgovorno lice za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa članom 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- 2) zaključeni ugovori o radu sa radnicima, knjigovodstvu dostave odmah nakon izrade a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promjena nastala, kako je to definisano članom 9. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 3) rad zaposlenih duži od punog radnog vremena po nalogu neposrednog rukovodioca, preračunava u slobodne dane i sate shodno članu 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- 4) javne nabavke provode u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporučujemo upravnom odboru da obezbijedi da se:

- 1) predlaganje i donošenje odluka za poslovanje Doma zdravlja vrši u skladu sa Statutom;
- 2) izvrši analiza i usaglašavanje donesenih akata sa izmjenjenim zakonskim i podzakonskim propisima (Statut sa Zakonom o sistemu javnih službi, a Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta sa Statutom);
- 3) donosi Plan javnih nabavki shodno članu 32. Statuta;

- 4) razmatra Plan poslovanja i Finansijski plan, donese Odluka o usvajanju Plana poslovanja i Finansijskog plana i za iste pribavi saglasnost osnivača, shodno članu 17. Zakona o sistemu javnih službi i članu 32. Statuta.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Kao kriterijume kod revizije usklađenosti poslovanja koristili smo sljedeće propise:

- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o zdravstvenom osiguranju,
- Zakon o radu,
- Zakon o javnim preduzećima,
- Zakon o privrednim društvima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o porezu na dobit,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida,
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu,
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,
- Opšti Kolektivni ugovor,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit,
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje i umanjenje poreske osnovice poreza na dohodak,
- Pravilnik o uslovima, načinu obavještanja, obračunavanju i uplati doprinosa,
- Pravilnik o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,
- Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2016. godini,
- Pravilnik o zaštiti prava osiguranih lica,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Pravilnik o radu,
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća (u daljem tekstu: Dom zdravlja) je zdravstvena ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite. Osnovan je 1958. g. od strane Skupštine Opštine Bileća radi obavljanja djelatnosti od posebnog interesa. Zadnja registracija vršena je na osnovu Odluke o usklađivanju akta o osnivanju Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Bileća, te upisom u sudski registar kod nadležnog suda u Bileći od 21.06.2012. godine.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/09 i 44/15) izvršena je certifikacija Doma zdravlja kod Agencije za certifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj.

Primarna zdravstvena zaštita obezbijeđena je po modelu porodične medicine, radom 7 timova porodične medicine za oko 10.000 građana koji imaju aktivno zdravstveno osiguranje na području Opštine Bileća.

Pored primarnog nivoa zdravstvene zaštite velika pažnja se poklanja preventivnoj zdravstvenoj zaštiti.

Obavljanje osnovne djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja su regulisana Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/07, 109/12 i 44/16), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16 i 110/16).

Prema Zakonu o sistemu javnih službi organi Doma zdravlja su upravni odbor i direktor, a Statutom Doma zdravlja definisane su njihove nadležnosti, odgovornosti i djelokrug rada. Direktor zastupa Dom zdravlja, a stručna tijela su Kolegijum i Etički odbor.

Prema članu 49. Statuta, Dom zdravlja obezbjeđuje sredstva za rad od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu Fond), iz budžeta osnivača odnosno Opštine Bileća (u daljem tekstu: Opština), naplatom usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija, pružanjem komercijalnih usluga i sl.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na reviziji finansijskog izvještaja Doma zdravlja te nema datih preporuka.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Donesenim aktima (Statut, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o radu) i ISO standardima su utvrđene djelatnost, nadležnost, unutrašnja organizacija, upravljanje, poslovanje i druga pitanja značajna za rad Doma zdravlja.

Postojećim aktima uglavnom su uspostavljena pravila koja se odnose na oblast zdravstva, a djelimično su definisani: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, nadgledanje, informisanje i komunikacija. Zbog obavljanja poslova od javnog interesa, a shodno odredbama člana 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola

u javnom sektoru Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 91/16), Dom zdravlja je obavezan da odredi odgovorno lice za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, što nije urađeno.

Plan poslovanja i finansijski izvještaji Doma zdravlja nisu razmatrani niti usvojeni od strane Upravnog odbora i Skupštine Opštine, niti je dobijena saglasnost od strane Skupštine Opštine, što nije u skladu sa članovima 17. stav 4. i 19. stav 1. i 3. Zakona o sistemu javnih službi.

Sjednice upravnog odbora su održavane bez prisustva direktora. Prisustvo direktora na sjednicama upravnog odbora je definisano članom 9. Poslovnika o radu upravnog odbora. Odluku o knjiženju razlika utvrđenih popisom i stanju u knjigovodstvu donio je direktor, a ne Upravni odbor, što nije u skladu sa članom 32. Statuta i članom 21. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16).

Na sjednici Upravnog odbora održanoj 20.06.2016. godine izvršena je dopuna članova 18, 19. i 32. Statuta.

Članom 32. stav 1. Statuta je definisano da osnivač daje saglasnost na Statut po pribavljenom mišljenju resornog ministra, što nije učinjeno. Navedeno nije u skladu sa izmjenama Zakona o sistemu javnih službi, po kojem saglasnost na Statut daje načelnik Opštine.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su 33 radna mjesta sa 67 izvršilaca (51 medicinski radnik i 16 nemedicinskih radnika). Na dan 31.12.2016. godine je bilo zaposleno 65 izvršioca od čega 51 medicinski radnik i 14 nemedicinskih radnika. Navedenim pravilnikom nije definisano radno mjesto zamjenik direktora, niti opis poslova, te isti nije usaglašen sa dopunjenim Statutom od 20.06.2016. godine. Izbor zamjenika direktora je izvršen na sjednici Upravnog odbora održanoj 20.06.2016. godine.

Direktor rukovodi Domom zdravlja bez riješenog pravnog statusa. Skupština Opštine Bileća razriješila je dužnosti direktora u martu 2015. godine. Načelnik Opštine je pisanom informacijom, u kojoj navodi da zbog interesa građana i upitnog legitimiteta donesene odluke o razrješenju direktora, traži da direktor nastavi sa obavljanjem funkcije, što je direktor i prihvatio uz pismeno dostavljena obavještenja Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske i Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Skupština Opštine Bileća nije pribavila saglasnost ministra Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo) za razrješenje direktora, shodno odredbama člana 73. stav 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, niti je imenovala vršioca dužnosti direktora.

Odnosi Fonda i Doma zdravlja regulisani su ugovorima o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite, o pružanju usluga konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz oblasti pedijatrije i ginekologije u okviru kojeg se ugovara i propisivanje lijekova na recept. Fakturisana vrijednost izvršenih usluga koje Dom zdravlja pruža u okviru primarnog nivoa zdravstvene zaštite svodi se na izvedenu vrijednost (prema odredbama Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2016. godini potpisanog između Doma zdravlja i Fonda) i na „usaglašavanja“ koja su rezultat obračuna koje Fond dostavlja periodično odnosno godišnje Domu zdravlja, a ne na osnovu izvršenih usluga koje pruža Dom zdravlja. Ovakvim postupanjem mogu se dovesti u pitanje kvalitativne karakteristike finansijskog izvještaja i uporedivost podataka, jer iskazana potraživanja nisu rezultat izvršenih usluga (po osnovu obračuna stornirani su prihodi i potraživanja po osnovu „rizika prekoračenja“ ugovorenih prihoda sa Fondom u iznosu od 107.099 KM). Doznaku sredstava na ime

1/12 fakturiranih usluga Fond umanjuje za dio obaveza po dugoročnom zajmu koji otplaćuje Dom zdravlja. Svake godine se povećava broj pacijenata, a ugovoreni iznosi su manji, što značajno otežava poslovanje Doma zdravlja. Ugovorena sredstava za 2016. godinu manja su za 33% od ugovoreni sredstava za 2009. godinu. Za Dom zdravlja nabavku strateških lijekova i plaćanje obaveza prema dobavljačima vrši Fond, a Dom zdravlja vrši evidentiranje troškova i obaveza prema dobavljačima.

Članom 36. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je definisano da primarni nivo zdravstvene zaštite obuhvata, između ostalog i obezbjeđenje hitne medicinske pomoći stanovništvu. Članovima 56. i 79. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da su domovi zdravlja obavezni da koordiniraju rad zdravstvenih ustanova na primarnom nivou zdravstvene zaštite radi obezbjeđenja i pružanja zdravstvenih usluga u toku 24 časa. Primjenom člana 14. Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u zdravstvenim ustanovama koje su organizovane na područjima sa manjim brojem stanovnika, nije moguće organizovati potreban broj timova porodične medicine i lica koja bi trebalo da vrše prevoz pacijenata, radi obezbjeđenja hitne medicinske pomoći u toku 24 časa.

Popis imovine i obaveza je izvršen, ali nisu u potpunosti ispoštovane odredbe propisane Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Oprema nije označena inventurnim brojevima, što nije u skladu sa članom 2. i članom 15. stav 4. navedenog pravilnika. Izvještaji popisnih komisija ne sadrže podatke: o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, radnom angažmanu lica angažovanih na popisu i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav 1. tačke 2. i 3. navedenog pravilnika.

Računovodstvenoj službi nisu dostavljeni zaključeni ugovori o radu koji su osnov za obračun plata zaposlenih, što nije u skladu sa članom 9. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Za zemljište, građevinske objekte i opremu, osim popisnih lista nije uspostavljena pomoćna evidencija, što nije u skladu sa tačkom 2. Pravilnika o računovodstvu Doma zdravlja.

U 2016. godini, naplaćena sredstva po osnovu participacije nisu uplaćivana na transakcioni račun, što nije u skladu sa članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/12 i 10/14).

Iz sredstava blagajne su vršene nabavke roba, goriva za prevoz pacijenata i isplaćivane naknade vozačima hitne pomoći (u neto iznosu od 60 KM po izvršenom prevozu), što nije u skladu sa članom 2. stav 2. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Za zalihe lijekova uspostavljena je evidencija o količini, bez finansijskih pokazatelja, a računovodstvenim politikama nisu definisane politike priznavanja i evidentiranja istih.

Obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja se ne izmiruju, zbog čega Dom zdravlja ne dostavlja fondovima socijalne sigurnosti zahtjeve za refundaciju naknada po osnovu bolovanja zaposlenih (za 2016. godinu naknade iznose 26.393 KM).

Obračun plata je vršen prema nižim platnim koeficijentima u okviru platne grupe u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 11/09 i 116/16) i odluci direktora.

Na osnovu svega gore navedenog, kao i uočenih nepravilnosti koje su obrazložene u daljem tekstu sistem internih kontrola u Domu zdravlja nije u potpunosti uspostavljen na način koji bi obezbijedio efikasno poslovanje i ostvarivanje njegovih ciljeva.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- **odredi odgovorno lice za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa članom 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;**
- **popis imovine i obaveza vrši u potpunosti u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;**
- **knjigovodstvu dostavljaju zaključeni ugovori o radu sa radnicima, odmah nakon izrade a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promjena nastala, kako je to definisano članom 9. stav 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- **za zemljište, građevinske objekte i opremu uspostave analitičke evidencije u skladu sa tačkom 2. Pravilnika o računovodstvu Doma zdravlja;**
- **donesu računovodstvene politike kojima će se definisati priznavanje i evidentiranje zaliha lijekova.**

Preporučujemo upravnom odboru da obezbijedi da se:

- **predlaganje i donošenje odluka za poslovanje Doma zdravlja vrši u skladu sa Statutom;**
- **izvrši analiza i usaglašavanje donesenih akata sa izmjenjenim zakonskim i podzakonskim propisima (Statut sa Zakonom o sistemu javnih službi, a Pravilnik o sistematizaciji sa Statutom).**

4. Nabavke

Za 2016. godinu Upravni odbor nije donio Plan javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 32. Statuta i članom 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14). Izvršene nabavke iznose 84.244 KM, od čega je Fond proveo nabavke strateškog materijala u vrijednosti od 26.794 KM, a Dom zdravlja nabavke roba, usluga i strateškog materijala u vrijednosti od 57.450 KM.

Dom zdravlja je vršio nabavke iz sredstava participacije bez primjene procedura javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 1. navedenog zakona.

Nabavke koje je vršio Dom zdravlja (bez primjene procedura javnih nabavki), odnosile su se na: materijal za održavanje stalnih sredstava (8.319 KM), sanitetski materijal (4.677 KM), lijekove (479 KM), materijal za laboratoriju (14.502 KM), stomatološki materijal (1.214 KM), medicinski potrošni materijal (2.825 KM), gorivo (17.223 KM) i usluge održavanja stalnih materijalnih sredstava (8.211 KM).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se javne nabavke u potpunosti provode shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporučujemo upravnom odboru da donosi Plan javnih nabavki shodno članu 32. Statuta.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Dom zdravlja je donio Plan poslovanja koji obuhvata i Finansijski plan. Finansijskim planom, planirani su ukupni prihodi u iznosu od 2.009.763 KM, a odnose se na prihode od Fonda po osnovu finansiranja primarne zdravstvene zaštite i konsultativno - specijalističke zdravstvene zaštite iz oblasti pedijatrije i ginekologije (1.684.433 KM), dotacije Opštine (266.330 KM) i participacije (60.000 KM). Planom nisu obuhvaćeni prihodi od dijalize koji su ostvareni u iznosu od 18.142 KM.

Rashodi su planirani u iznosu od 2.009.763 KM, a odnose se na troškove: medicinskog i nemedicinskog materijala (70.442 KM), bruto zarada i ostalih naknada (1.405.200 KM), održavanja stalnih sredstava (21.900 KM), kamata po zajmovima, reprogramima i zateznih kamata (376.342 KM), komunalnih usluga i PTT usluga (13.770 KM), energije, goriva, (50.040 KM) i ostale troškove (72.069 KM).

Upravni odbor nije razmatrao Plan poslovanja niti je donio Odluku o usvajanju Plana poslovanja Doma zdravlja za 2016. godinu, shodno članu 17. Zakona o sistemu javnih službi i članu 32. Statuta. Skupština Opštine nije razmatrala niti dala saglasnost na Plan poslovanja i Finansijski plan, što nije u skladu sa članom 19. Zakona o sistemu javnih službi.

Preporučujemo upravnom odboru da razmatra Plan poslovanja i Finansijski plan, donese Odluku o usvajanju Plana poslovanja i Finansijskog plana i za iste pribavlja saglasnost osnivača, shodno članovima 17. i 19. Zakona o sistemu javnih službi i članu 32. Statuta.

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Doma zdravlja prikazani su u formatu koji je propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/16).

6.1. Bilans uspjeha

U finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 1.287.960 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 142.863 KM, a u odnosu na planirane manji su za 721.803 KM. Ukupni rashodi su iskazani u iznosu od 1.882.057 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji za 37.821 KM, a u odnosu na planirane za 127.707 KM. Gubitak ja iskazan u iznosu od 594.097 KM.

6.1.1. Prihodi

Ukupne prihode iskazane u iznosu od 1.287.960 uglavnom čine poslovni i ostali prihodi.

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 1.287.920 KM i odnose se na prihode od prodaje učinaka i ostale poslovne prihode.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 1.233.017 KM. Najveći dio poslovnih prihoda Dom zdravlja ostvaruje po osnovu fakturiranih usluga Fondu na osnovu zaključenih Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite (1.038.557 KM) i Ugovora o pružanju usluga konsultativno - specijalističke zdravstvene zaštite iz oblasti pedijatrije (82.243 KM) i ginekologije (44.081 KM). Navedeni ugovori su zaključeni shodno Pravilniku o principima, uslovima i kriterijima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2016. godini (obrazloženo pod tačkom 3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola). Pored ugovorenih prihoda Fond je ostvario prihode od participacije (49.235 KM) i dijalize (18.142 KM)

Prihodi po osnovu participacije i izvršenih usluga neosiguranim licima su iskazani u iznosu od 49.235 KM i odnose se na prihode po osnovu naplaćene participacije po porodičnim timovima i izvršenim uslugama laboratorije. Obavještenje o uplatama po osnovu participacije Dom zdravlja dostavlja Fondu i Ministarstvu.

Prihodi od prevoza pacijenata na dijalizu su iskazani u iznosu od 18.142 KM. Dom zdravlja fakturiše Fondu izvršene usluge prevoza na dijalizu pacijenata u skladu sa priznatim kilometrima i jediničnom cijenom goriva od strane Fonda.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 54.903 KM, a odnose se na doznake iz budžeta Opštine Bileća (6.250 KM), priznatu amortizaciju doniranih stalnih sredstava (34.634 KM) i ostale prihode (14.018 KM).

Ostali prihodi iskazani u iznosu od 14.018 KM odnose se na prihode za izvršene usluge pregleda i izdavanja uvjerenja za posjedovanje oružja i uvjerenja za potrebe studenata.

6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 1.882.057 KM i uglavnom ih čine: poslovni rashodi, finansijski rashodi i rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina.

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 1.702.416 KM, a odnose se na troškove: materijala (109.599 KM), zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (1.440.177 KM), proizvodnih usluga (27.329 KM), amortizacije (106.196 KM), nematerijalne troškove (14.721 KM) i troškova poreza i doprinosa (4.394 KM).

Troškovi materijala odnose se na troškove: lijekova (13.247 KM), sanitetskog materijala (9.859 KM), laboratorije (17.795 KM), RTG usluga (4.543 KM), medicinskog potrošnog materijala (3.460 KM), nafte i goriva (17.223 KM) i električne energije (25.031 KM).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda su iskazani u iznosu od 1.440.177 KM. Odnose se na troškove bruto zarada i bruto naknada zarada.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada su iskazani u iznosu od 1.431.489 KM (bruto zarade 1.286.553 KM i bruto naknade 144.936 KM) i čine 85% ukupnih poslovnih rashoda. Obračun plata je vršen u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 11/09 i 116/16). Troškovi bruto naknada odnose se na naknade zaposlenima za bolovanje na teret poslodavca, prekovremeni rad i rad noću.

Ostali lični rashodi iskazani u iznosu od 8.688 KM odnose se na troškove po osnovu: pomoći zaposlenim zbog teže bolesti člana porodice (700 KM), službenih putovanjima u zemlji i inostranstvu (1.482 KM), prevoza zaposlenih (2.426 KM) i ostalih naknada troškova zaposlenim (4.080 KM).

Troškovi prevoza zaposlenih iskazani u iznosu od 2.426 KM isplaćivani su prema odlukama direktora u visini 80% cijene prevozne karte. Po Posebnom kolektivnom ugovoru za zaposlene u oblasti zdravstva zaključenim u 2016. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 72/16), troškovi prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla se priznaju u visini pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju. Zbog nedostatka sredstava Dom zdravlja nije uskladio obračun troškova prevoza zaposlenih na posao i sa posla sa članom 19. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Ostale naknade troškova zaposlenim iskazane u iznosu od 4.080 KM odnose se na isplaćene neto naknade vozačima po odlukama direktora, za prevoz teško oboljelih pacijenata i prevoz pacijenata u hitnim slučajevima, a u slobodno vrijeme vozača. Isplata navedenih naknada nije u skladu sa članom 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, kojim je definisano da zaposleni za svaki čas koji po nalogu neposrednog rukovodioca rade duže od punog radnog vremena imaju pravo na korišćenje slobodnih časova. Za navedene naknade nisu obračunati i plaćeni porezi i doprinosi na lična primanja (2.686 KM) koji su obavezujući pri obračunu naknada, shodno članu 3. stav 1. tačka 1. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/15) i članu 6. stav 1. pod a) Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj:116/12 i 103/15).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- **rad zaposlenih duži od punog radnog vremena, preračunava u slobodne dane i sate shodno članu 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;**
- **za isplaćene naknade, vrše, obračun poreza i doprinosa shodno članu 3. stav 1. tačka 1. Zakona o porezu na dohodak i članu 6. stav 1. pod a) Zakona o doprinosima.**

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 27.329 KM i najvećim dijelom ih čine troškovi: usluga tekućeg održavanja stalne imovine (8.211 KM), troškovi komunalnih usluga (4.416 KM), usluge zaštite na radu (2.030 KM), troškovi PTT usluga (9.691 KM), registracije auta (1.311 KM) i ostalih proizvodnih usluga (1.646 KM). Troškovi ostalih proizvodnih usluga uglavnom se odnose na troškove odvoza medicinskog otpada.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 106.196 KM i odnose se na obračunatu amortizaciju opreme (73.525 KM) i građevinskih objekata (32.671 KM) Amortizacija je obračunata metodom linearnog otpisa po osnovu procijenjenog vijeka trajanja stalnih sredstava.

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 14.721 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove: stručnog usavršavanja zaposlenih (1.831 KM), usluge održavanja softvera (2.757 KM), reprezentacije i ugostiteljskih usluga (1.119 KM), premije osiguranja (4.371 KM) i troškove platnog prometa (2.677 KM).

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 176.259 KM, a odnose se na plaćene kamate po osnovu pozajmice od strane Fonda Zajam I dio (21.815 KM), zatezne kamate (16.394 KM) i dospjele kamate po repogramiranim obavezama po osnovu poreza i doprinosa (138.050 KM).

Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 3.275 KM i odnose se na plaćene kamate po kreditu u 2015. g. koje nisu teretile troškove poslovanja tog perioda.

6.1.3. Finansijski rezultat

Za period 01.01-31.12.2016. g. ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 1.287.960 KM, ukupni rashodi u iznosu od 1.882.057 KM i gubitak tekućeg perioda u iznosu od 594.097 KM. Gubitak tekućeg perioda je potcijenjen za najmanje 46.000 KM (nije izvršena ispravka drugih kratkoročnih potraživanja).

6.2. Bilans stanja

U Izvještaju o finansijskom položaju Doma zdravlja na dan 31.12.2016. godine iskazana je uravnotežena vrijednost aktive i pasive u iznosu od 3.449.389 KM.

6.2.1. Aktiva

Ukupna aktiva iskazana je u iznosu od 4.645.617 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 1.196.228 KM i neto vrijednosti od 3.449.389 KM. Neto vrijednost aktive odnosi se na stalna sredstva (1.929.704 KM), tekuća sredstva (92.426 KM) i gubitak iznad visine kapitala (1.427.259 KM).

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 3.125.932 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 1.196.228 KM i neto vrijednosti od 1.929.704 KM. Stalna sredstva uglavnom čine: zemljište, građevinski objekti, oprema i dugoročni finansijski plasmani.

Za timove porodične medicine, Dom zdravlja koristi sistemski i aplikativni softver od isporučioaca Računari d.o.o. Banja Luka. Navedeni aplikativni softver bruto vrijednosti od 17.635 KM nije evidentiran u poslovnim knjigama Doma zdravlja.

Vrijednost zemljišta je iskazana u iznosu od 34.081 KM i u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promjena.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 2.250.072 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 469.042 KM i neto vrijednosti od 1.781.030 KM. Građevinski objekti su evidentirani kroz zemljišno knjižne evidencije i obuhvaćeni redovnim godišnjim popisom.

Oprema je iskazana u iznosu od 780.315 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 727.186 KM i neto vrijednosti od 53.129 KM, a čini je računarska oprema i oprema za obavljanje registrovane djelatnosti. U 2016. godini vrijednost opreme povećana je za 776 KM, po osnovu nabavke kalkulatora (82 KM), štampača za laboratoriju (139 KM) i mašine za veš (555 KM).

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 57.162 KM, a odnose se na pogrešno evidentiranu kamatu po osnovu obaveze po dugoročnom kreditu ranijeg perioda. Po dospelju kamate vršen je prenos na troškove. Iskazivanje dugoročnih finansijskih plasmana na ovakav način nije u skladu sa članom 6. stav 1. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/15). Zbog pogrešnog evidentiranja obaveza po kamatama na dugoročne kredite više su iskazana sredstva i obaveze za 57.162 KM.

Preporučujemo direktoru da obezbjedi da se:

- **u poslovnim evidencijama izvrši evidentiranje aplikativnog softvera shodno MRS 38 – Nematerijalna imovina;**
- **obaveze za kamate objavljuju u Notama uz finansijske izvještaje, a dugoročni finansijski plasmani iskazuju u skladu sa članom 6. stav 1. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.**

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u iznosu od 92.426 KM i uglavnom ih čine kratkoročna potraživanja (90.522 KM) i gotovina (1.776 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 90.522 KM i čine ih potraživanja od kupaca u zemlji (44.522 KM) i druga kratkoročna potraživanja (46.000 KM).

Potraživanja od kupaca u zemlji najvećim dijelom (36.066 KM) se odnose na potraživanja od Fonda za fakturisanu 1/12 ugovorenih usluga, detaljnije obrazloženo pod tačkama 3. i 6.1.1. izvještaja.

Druga kratkoročna potraživanja (46.000 KM) se odnose na potraživanja iz ranijeg perioda evidentirana po osnovu Izvoda iz planiranog budžeta Opštine. Iskazana potraživanja nisu priznata u skladu sa MRS 18 - Prihodi, paragraf 20, jer nisu ispunjeni uslovi iz paragrafa 20, a posebno u dijelu vjerovatnoće priliva ekonomske koristi, jer

Opština nije ispostavila knjigovodstvenu ispravu na osnovu koje bi bilo moguće evidentirati potraživanja. Nije izvršena ispravka greške shodno MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Upravni odbor nije donio odluku o statusu navedenih potraživanja.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se ispravka grešaka vrši shodno MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Gotovina je iskazana u iznosu od 1.776 KM i odnosi se na sredstva na računu kod poslovne banke (1.382 KM) i u blagajni (394 KM). Sredstva koja su naplaćivana po osnovu participacije nisu uplaćivana na transakcioni račun, što je objašnjeno u tački 3. izvještaja.

6.2.1.3. Gubitak iznad visine kapitala

Gubitak iznad visine kapitala je iskazan u iznosu od 1.427.259 KM, od čega je gubitak tekućeg perioda 594.097 KM. Iskazani gubitak iznad visine kapitala je potcijenjen za najmanje 42.000 KM jer: nije izvršena ispravka drugih kratkoročnih potraživanja za 46.000 KM i nisu iskazani osnovni kapital u iznosu od 2.000 KM i gubitak do visine kapitala u iznosu od 2.000 KM u pasivi, odnosno iskazani su u aktivu u okviru gubitka iznad visine kapitala.

6.2.2. Pasiva

Pasiva je iskazana u iznosu od 3.449.389 KM, a čine je ostala dugoročna rezervisanja (25.805 KM) i obaveze (3.423.584 KM).

U pasivi bilansa stanja nije iskazan osnovni kapital u iznosu od 2.000 KM koliko je upisan u sudskom registru i gubitak do visine kapitala (2.000 KM), kako je definisano članovima 22. stav. 9. i 27. stav 1. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike. U toku rada revizijskog tima greška je ispravljena.

6.2.2.1. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana u iznosu od 25.805 KM odnose se na dugoročno razgraničene prihode po osnovu donirane oprema.

6.2.2.2. Obaveze

Obaveze su iskazane u iznosu od 3.423.584 KM, a čine ih dugoročne obaveze (1.937.358 KM) i kratkoročne obaveze (1.486.226 KM).

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 1.937.358 KM i odnose se na obaveze po dugoročnom kreditu prema Fondu (431.584 KM) i ostale dugoročne obaveze (1.505.774 KM).

Obaveze po dugoročnom kreditu prema Fondu (431.584 KM) čine obaveze po osnovu sporazuma između Doma zdravlja i Fonda (45.603 KM), ugovora po osnovu zajma (300.921 KM) i dio obaveze prema Fondu koji je u fazi mirovanja (85.060 KM).

Sporazum o izmirenju dugova sa Fondom je zaključen 28.02.2010. godine, na iznos od 188.699 KM. Ova obaveza se redovno izmiruje putem kompenzacija, odnosno Fond umanjuje 1/12 tranše za iznos obaveze. Zadnja rata dospijeva 2020. godine.

Ugovor po osnovu zajma sa Fondom (Fond se zadužio kod Vlade Republike Srpske) zaključen je 31.12.2008. godine za povrat doznačenih sredstava za lična primanja iz 2008. godine u iznosu od 469.299 KM. Po ovom kreditu zaključena su dva Aneksa ugovora, a dio kredita (85.060 KM) je u fazi mirovanja. Prvi Aneks Ugovora o kreditu zaključen je 26.03.2012. godine na iznos od 149.589 KM sa rokom otplate od 120

mjeseci i grejs periodom od 24 mjeseca sa promjenjivom kamatnom stopom (koju čini šestomjesečni Euribor uvećan za maržu od 6,20% godišnje).

Drugi Aneks Ugovora o kreditu zaključen je 11.09.2012. godine u iznosu od 234.650 KM sa rokom otplate od 120 mjeseci i grejs periodom od 24 mjeseca sa promjenjivom kamatnom stopom (koju čine šestomjesečni Euribor uvećan za maržu od 6,20% godišnje). Obaveze su više iskazane za iznos od 57.162 KM, a što je objašnjeno pod tačkom 6.2.1.1. izvještaja.

Preostali dio duga u iznosu od 85.060 KM je u fazi mirovanja, a Dom zdravlja će ga vraćati po istim uslovima po kojima Fond bude vraćao dug Vladi Republike Srpske. Sa Fondom su usaglašena stanja obaveza i potraživanja po osnovu zajma.

Ostale dugoročne obaveze iskazane u iznosu od 1.505.774 KM odnose se na odobreni reprogram obaveza po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja od strane Ministarstva finansija Republike Srpske, a na osnovu zaključka Vlade Republike Srpske.

Ministarstvo finansija Republike Srpske je 25.04.2016. godine donijelo Rješenje o odgođenom plaćanju poreskog duga na period od 60 mjeseci uz grejs period od jedne godine u iznosu od 2.039.686 KM, od čega je glavni dug 1.277.063 KM. Doračunate kamate od dana dospijeca poreskog duga iskazanog u poreskim prijavama do dana izmirenja ukupnog poreskog duga odnosno do 20.04.2022. godine. iznose 762.623 KM. Dio obaveza koje dospijevaju do godinu dana iznose 271.958 KM, a kamata koja nije dospjela za naplatu iznosi 261.954 KM.

Mjesečni anuitet je 33.995 KM i dospijec prvog anuiteta za uplatu je 20.05.2017. godine.

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.486.226 KM, u odnosu na prethodnu godinu više su za 126% ili veće za 827.726 KM. Najvećim dijelom se odnose na: dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju na plaćanje do godinu dana (70.261 KM), ostale kratkoročne finansijske obaveze (271.958 KM), obaveze prema dobavljačima (192.164 KM), obaveze za bruto zarade i naknade (947.009 KM) i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine (4.834 KM).

Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju na plaćanje do godinu dana (70.261 KM), odnose se na dio dugoročnih obaveza prema Fondu zdravstvenog osiguranja.

Ostale kratkoročne finansijske obaveze (271.958 KM) odnose se na dio reprogramiranih dugoročnih obaveza koje dospijevaju za plaćanje u roku od godinu dana.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 192.164 KM i u najvećoj mjeri se odnose na obaveze za utrošenu električnu energiju (119.313 KM) i vodu (25.390 KM). Po ovom osnovu sa dobavljačima su zaključivani reprogrami, ali se nisu poštovali, te je zbog duga za električnu energiju blokiran račun kod banke i vodi se sudski spor, a zbog duga za vodu vršeno je isključivanje sa gradskog vodovoda.

Obaveze za zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 947.009 KM i odnose se na obaveze za neto zarade za novembar i decembar 2016. godine (108.101 KM), obustave zaposlenih (41.832 KM), poreze (108.208 KM) i doprinose (688.868 KM). Od iskazanih obaveza za poreze i doprinose na 2016. godine se odnosi 480.389 KM (doprinosi 412.573 KM i porezi 67.816 KM). Obaveze su manje iskazane za 2.686 KM, jer nisu obračunate obaveze za poreze i doprinose na lična primanja.

Prilikom isplate neto plata nisu vršene uplate poreza i doprinosa na neto plate, što nije u skladu sa članom 11. stav 3. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj:116/12; 103/15), članom 6. stav 1. Pravilnika o uslovima, načinu obavještavanja, obračunavanja i uplate doprinosa („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 19/11) i članom 58. stav 1. tačka 1. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/15). Za neizmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa na

neto plate, Ministarstvo finansija je donijelo Rješenje o reprogramu obaveza, što je naprijed navedeno.

U 2016. godini izmirene su obaveze po osnovu poreza i doprinosa u iznosu od 66.106 KM, od čega putem multilateralne kompenzacije 46.106 KM, a po opomeni Poreske uprave Republike Srpske Područni centar Trebinje 20.000 KM.

6.3. Vanbilansna evidencija

Dom zdravlja nije iskazao vanbilansnu evidenciju, jer nije imao poslovne događaje koji su predmet vanbilansne evidencije.

6.4. Bilans novčanih tokova

Ukupni prilivi gotovine iskazani su u iznosu od 1.228.260 KM, odlivi u iznosu od 1.227.186 KM, a neto priliv gotovine u iznosu od 1.174 KM. Gotovina na početku perioda iskazana je u iznosu od 602 KM, a gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 1.776 KM, što odgovara gotovini iskazanoj u bilansu stanja. Bilans novčanih tokova je sastavljen primjenom direktne metode, u skladu sa MRS 7- Izvještaj o tokovima gotovine.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U 2016. godini protiv Doma zdravlja ZP „Elektro- Hercegovina“ a.d. Trebinje je vodio sudski spor radi naplate duga za utrošenu električnu energiju u iznosu od 72.964 KM. Na osnovu pravosnažne sudske presude od 13.01.2017. godine, a po prijedlogu za prinudno izvršenje ZP „Elektro - Hercegovina“ a.d. Trebinje dana 27.01.2017. godine izvršena je blokada žiro računa na iznos od 99.093 KM. Dom zdravlja je objelodanio obaveze po sudskom sporu.

Obaveze po dugoročnim zajmovima prema Fondu u iznosu od 85.060 KM su u fazi mirovanja. Obaveze će se izmirivati pod istim uslovima po kojima Fond bude izmirivao obaveze prema Vladi Republike Srpske.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijski izvještaj Doma zdravlja sačinjena su Napomene, koje uglavnom pružaju dodatne informacije prezentovane u Bilansu stanja, Bilansu uspjeha, Bilansu tokova gotovine i Izvještaju o promjenama na kapitalu u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Branka Udovičić, s.r.

Mirjana Radanović, s.r.

JZU DOM ZDRAVLJA "SVETI LUKA" BILEĆA
BILANS USPJEHA

Izveštaj o ukupnom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

Tabela 1

Grupe računa	POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina	Nalaz revizije	Indeks 5/3*100	Razlika po nalazu revizije
1	2	3	4	5	6	7
	I. POSLOVNI PRIHODI	1.287.920	1.430.823	1.287.920	100	0
61	Prihod od prodaje učinaka	1.233.017	1.346.050	1.233.017	100	0
611, 612, 613	Prihod od prodaje učinaka na domaćem tržištu	1.233.017	1.346.050	1.233.017	100	0
650 do 659	Ostali poslovni prihodi	54.903	84.773	54.903	100	0
	II. POSLOVNI RASHODI	1.702.416	1.725.230	1.702.416	100	0
510 do 513	Troškovi materijala	109.599	126.609	109.599	100	0
52	Troškovi zarada naknada zarada i ostali lični rashodi	1.440.177	1.424.006	1.440.177	100	0
520 do 523	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.431.489	1.409.214	1.431.489	100	0
524 do 529	Ostali lični rashodi	8.688	14.792	8.688	100	0
530 do 539	Troškovi proizvodnih usluga	27.329	28.393	27.329	100	0
54	Troškovi amortizacije i rezervisanja	106.196	96.729	106.196	100	0
540	Troškovi amortizacije	106.196	96.729	106.196	100	0
55 osim 555 i 556	Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	14.721	20.279	14.721	100	0
555	Troškovi poreza	1.296	14.773	1.296	100	0
556	Troškovi doprinosa	3.098	14.441	3.098	100	0
	V. POSLOVNI GUBITAK	414.496	294.407	414.496	100	0
56	II - FINASIJSKI RASHODI	176.259	171.332	176.259	100	0
561	Rashodi kamata	176.259	171.332	176.259	100	0
	Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	590.755	465.739	590.755	100	0
67	E. OSTALI PRIHODI	40	0	40	100	0
675	Dobici po osnovu prodaje materijala	40	0	40	100	0
57	II - OSTALI RASHODI	107	9.850	107	100	0
570	Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	57		57	100	0
579	Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala robe i ostali rashodi	50	9.850	50	100	0
	Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	0	0	0		0
	Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	67	9.850	67	100	0
	M. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	0	0	0	0	0
	1. Dobitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0
58	Rashodi od usklađivanja vrijednosti	0	0	46.000		46.000
588	Obezvredjenje potraživanj primjenom ind met	0	0	46.000		46.000
	K GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	0	0	46.000		46.000
590 i 591	Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	3.275	13.466	3.275	100	0
	Gubitak prije oporezivanja	-594.097	489.055	-640.097	108	-46.000
	Neto gubitak tekuće godine	-594.097	489.055	-640.097	108	-46.000
	UKUPNI PRIHODI	1.287.960	1.430.823	1.287.960	100	0
	UKUPNI RASHODI	1.882.057	1.919.878	1.928.057	102	46.000
	Prosječna broj zaposlenih po osnovu časova rada	65	65	65	100	0
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	65	65	65		0
	A.NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA	-594.097	-489.055	-640.097		-46.000
	II UKUPAN NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODUNETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA	-594.097	-489.055	-640.097	108	-46.000

JZU DOM ZDRAVLJA "SVETI LUKA" BILEĆA
BILANS STANJA
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2016. godine

Tabela 2

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine	Nalaz revizije	Indeks (7/5)	Razlika po nalazu revizije (7-5)
		Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01 do 05	AKTIVA							
	A. STALNA SREDSTVA	3.125.932	1.196.228	1.929.704	2.060.113	1.872.542	97	-57.162
01	I. NEMATERIJALNA SREDSTVA	0	0	0	0			0
014	Ostala nematerijalna sredstva	0	0	0	0			0
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE	3.064.468	1.196.228	1.868.240	1.973.718	1.868.240	100	0
020, dio 029	Zemljište	34.081	0	34.081	34.081	34.081	100	0
021	Građevinski objekti	2.250.072	469.042	1.781.030	1.813.701	1.781.030	100	0
022	Postrojenja i oprema	780.315	727.186	53.129	125.936	53.129	100	0
03	III - BIOLOŠKA SREDSTVA I SREDSTVA KULTURE	4.302	0	4.302	4.302	4.302	100	0
033, dio 039	Sredstva kulture	4.302	0	4.302	4.302	4.302	100	0
4	IV - DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	57.162	0	57.162	82.093	0	0	-57.162
043, dio 049	Dugoročni krediti u zemlji	57.162	0	57.162	82.093	0	0	-57.162
	B. TEKUĆA SREDSTVA	92.426	0	92.426	70.359	46.426	50	-46.000
10 do 15	I. ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMIJENJENA PRODAJI	128	0	128	0	128	100	0
150 do 159	Dati avansi	128	0	128	0	128	100	0
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	92.298	0	92.298	70.359	46.298	50	-46.000
20, 21, 22	Kratkoročna potraživanja	90.522	0	90.522	69.757	44.522	49	-46.000
201,202,203, dio 209	Kupci u zemlji	44.522	0	44.522	19.557	44.522	100	0
220 do 229	Druga kratkoročna potraživanja	46.000	0	46.000	50.200	0	0	-46.000
24	Gotovinski ekvivalent i gotovina	1.776	0	1.776	602	1.776	100	0
241 do 249	Gotovina	1.776	0	1.776	602	1.776	100	0
	V. POSLOVNA SREDSTVA	3.218.358	1.196.228	2.022.130	2.130.472	1.918.968	95	-103.162
29	G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	1.427.259		1.427.259	833.162	1.469.259	103	42.000
880 do 888	D. POSLOVNA AKTIVA	4.645.617	1.196.228	3.449.389	2.963.634	3.388.227	98	-61.162
	Đ. UKUPNA AKTIVA	4.645.617	1.196.228	3.449.389	2.963.634	3.388.227	98	-61.162

Tabela 2a

Grupa računa, račun	POZICIJA	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine	Nalaz revizije	Indeks (5/3)	Razlika po nalazu revizije (5-3)
1	2	3	4	5	6	7
	PASIVA					
	A. KAPITAL		0	0		0
30	OSNOVNI KAPITAL	0	0	2.000		2.000
305	Državni kapital	0	0	2.000		2.000
34	NERASPOREĐENI DOBITAK	0	0	0		0
341	Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0	0	0		0
35	IX. GUBITAK DO VISINE KAPITALA	0	0	2.000		2.000
350	Gubici ranijih godina	0	0	2.000		2.000
40	REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI	25.805	60.439	25.805	100	0
409	Ostala dugoročna rezervisanja	25.805	60.439	25.805	100	0
	V. OBAVEZE	3.423.584	2.903.195	3.366.422	98	-57.162
41 osim 418	DUGOROČNE OBAVEZE	1.937.358	2.244.695	1.880.196	97	-57.162
413 i 414	Dugoročni krediti	431.584	599.695	374.422	87	-57.162
419	Ostale dugoročne obaveze	1.505.774	1.645.000	1.505.774	100	0
42 do 48	III. KRATKOROČNE OBAVEZE	1.486.226	658.500	1.486.226	100	0
42	Kratkoročne finansijske obaveze	342.219	0	342.219	100	0
424 i 425	Dio dugoročnih finansijskih obaveze koji za plaćanje dospijeva u periodu od godinu dana	70.261		70.261	100	0
429	Ostale kratkoročne finansijske obaveze	271.958	0	271.958	100	0
43	Obaveze iz poslovanja	192.164	171.474	192.164	100	0
432, 433 i 434	Dobavljači u zemlji	191.636	170.946	191.636	100	0
435	Dobavljači iz inostranstva	528	528	528	100	0
450 do 458	Obaveze za zarade i naknade zarada	947.009	482.687	947.009	100	0
460 do 469	Druge obaveze	0	0	0	0	0
48 osim 481	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	4.834	4.339	4.834	100	0
	G. POSLOVNA PASIVA	3.449.389	2.963.634	3.388.227	98	-61.162
81	D. VANBILANSNA PASIVA	0	0	0	0	0
	Đ. UKUPNA PASIVA	3.449.389	2.963.634	3.388.227	98	-61.162